מאור עינים — ויקרא

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאוהל מועד וגו' ויש להבין שמתחלה סתם ויקרא ולא פירש מי קרא ואחר כך פירש וידבר ה' אליו, הנה הענין הוא שהשם יתברך הוציאנו ממצרים ונתן לנו תיכף מצות פסח ומילה ואחר כך קרע לנו את הים ואחר כך הוליכנו במדבר בעמוד ענן יומם ובעמוד אש לילה ואחר כך נתן לנו את התורה ואחר כך צוה לעשות משכן כאמור (שמות כ"ה, ח') ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם בתוכו לא נאמר כו' כמשל מי שהיה מעולם במקום חושך ולא ראה אור מימיו אם היו מוציאין אותו פתאום לאויר העולם לא היה יכול לסבול האור ולכן צריך להראות לו בהדרגה שמתחלה עושין לו סדק קטן שיכול לראות משם מעט אור ואחר כך מרחיבין לו הסדק עד שנעשה חלון ואחר כך מוציאין אותו לאויר העולם ומראין לו האור כך ישראל במצרים היו משוקעים בנ' שערי טומאה ואלו היה מראה להם תיכף זיו שכינתו לא היו יכולין לסבול לכן הוצרכו לכל הדרגות הנ"ל ועיקר התכלית היה ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וגו':

והנה אמרו רז"ל המהלך במקום סכנה מתפלל תפלה קצרה בכל פרשת העבור יהיו צרכיהם לפניך וקא מפרש בגמרא אפילו בשעה שהם פורשין לעבירה יהיו צרכיהם גלוים לפניך הענין הוא שהבורא ברוך הוא מצומצם אצל כל אחד מישראל ואפילו אצל רשע גדול יש אצלו עדיין הבורא יתברך והראיה שלכל רשע באים לו הרהורים תשובה דהיינו שהקב"ה קורא אותו בעצמו ואומר שוב אלי רק שאינו מבין שהשם יתברך קורא אותו:

וזהו ויקרא אל משה כתיב אל"ף זעירא דהיינו שהשם יתברך שהוא אלופו של עולם הוא מצומצם אצל כל אחד מישראל וקורא אותו לשוב דהיינו הרהורי תשובה שבאים לו רק מפני שאינו מבין שזה קורא אותו השם יתברך ב"ה לכן כתיב ויקרא סתם. אבל כשמבין שזה קורא אותו השם יתברך לשוב מדרכו הרעה והוא משיב עצמו אל הבורא יתברך אז אחר כך וידבר ה' אליו מאוהל מועד לאמר דהיינו כשבא לעשות איזה עבירה והקב"ה מונע אותו על ידי איזה סיבה שלא יוכל לעשות העבירה הרי הוא כמו שמדבר אליו שובה אלי עד מתי תלך אחר הבליך וזהו שאמרו רז"ל מתפלל תפלה קצרה לקצר הקליפות הושע השם את עמך את וכו' אפילו בשעה שהם פורשים לעבירה כו' וזהו שאמרו רז"ל תפשו הקב"ה לירבעם חזור בך היינו בשעה שהיה בוגד שהיה עומד ומקריב לעבודה זרה והוכיח אותו הנביא ורצה לשלוח יד בו ותיבש ידו ולא יהיה יכול לעבוד עבודה זרה והיינו כמו שאמר הקב"ה חזור בך דהיינו במה שמנע ממנו כו':